

แนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชน
เพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*
A PERSONAL FINANCIAL MANAGEMENT GUIDELINE FOR RETIREMENT
PLAN OF PRIVATE SECTOR PERSONNEL IN BANGKOK AND VICINITY

พิชชาภัทร์ สามปรู¹, สุพัตรา ยอดสุรางค์² และ รัชยา ภัคติจิตต์³

Pitchaphat Samparu¹, Suphattra Yodsurang² and Rachaya Pakdeejit³

¹⁻³มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

¹⁻³Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

Corresponding author E-mail: Pitchaphat.sam@gmail.com

Received 13 April 2023; Revised 25 August 2023; Accepted 25 October 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อระบุสภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อพรรณนาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนในการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน ผู้บริหารระดับอาวุโส ผู้จัดการขึ้นไป รวม 30 คน ใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง การวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่บุคลากรภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำการสุ่มการแบ่งเขตตามพื้นที่สำนักงาน

* พิชชาภัทร์ สามปรู, สุพัตรา ยอดสุรางค์ และ รัชยา ภัคติจิตต์. (2566). แนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 3(5), 1-17.

Pitchaphat Samparu, Suphattra Yodsurang and Rachaya Pakdeejit. (2023). A Personal financial management guideline for retirement plan of private sector personnel in Bangkok and Vicinity. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University. 3(5), 1-17.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

ประกันสังคมจังหวัด จำนวน 24 พื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี สมุทรสาครและสมุทรปราการ จำนวน 400 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุ ได้แก่ ด้านรายได้ส่งผลกระทบต่อออมอย่างชัดเจน ด้านรายจ่ายหรือค่าใช้จ่ายสูงขึ้นเกิดจากค่าครองชีพเพิ่มขึ้น ด้านภาระครอบครัวดูแลคนถึง 2 รุ่น คือรุ่นพ่อแม่และรุ่นลูก ด้านพฤติกรรมทางการเงินส่งผลต่อเงินออมน้อยลง และด้านทักษะความรู้ทางการเงิน บริการทางการเงินที่หลากหลายและซับซ้อน 2) การวางแผนการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนออม การวางแผนการลงทุน การวางแผนประกัน การวางแผนเกษียณ การวางแผนภาษีอากร และการวางแผนมรดก มีความสำคัญต่อการวางแผนการเงินของบุคลากรภาคเอกชน และ 3) แนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิตผ่านการจัดการและการวางแผนทางการเงิน ป้องกันปัญหาต่างๆ และสร้างความมั่นคงในการจัดการออมเพื่อการเกษียณอายุอย่างมั่นคง

คำสำคัญ: การจัดการออมเงิน, การวางแผนการเงินส่วนบุคคล, การวางแผนเกษียณอายุ

Abstract

This research article has a purpose. to study 1) To identify problems a personal financial management for retirement plan of private sector personnel in Bangkok and Vicinity. 2) To describe personal financial planning of private sector personnel for retirement planning in Bangkok and Vicinity and 3) To propose a personal financial management guideline for retirement plan of private sector personnel in Bangkok and Vicinity. This article is a survey research and qualitative research. Use the interview form Data were collected from planning experts, senior management, manager position, 30 people. use a specific approach, survey research uses questionnaires. The population and sample are: private sector personnel in Bangkok and Vicinity. The zoning was randomly divided according to the area of the Provincial Social Security Office

of 24 areas in 6 provinces, namely Bangkok, Nonthaburi, Nakhon Pathom, Pathum Thani, Samut Sakhon and Samut Prakan. 400 people were conveniently selected.

The research results showed that 1) problems a personal financial management for retirement plan of private sector personnel in Bangkok and Vicinity, namely Income clearly affects savings, Expenditure or high expenses may be attributed to an increase in cost of living, Family burden, taking care of th family, working people who need to take care of 2 generations of parents and children, in terms of financial behavior affects savings that are less or no savings at all, and financial literacy skill lack of understanding of access to diverse and complex financial services. 2) Personal financial planning for private sector personnel consisting of Savings planning, Investment planning, Insurance planning, Retirement planning, Tax planning and Inheritance planning. and 3) a personal financial management guideline for retirement plan of private sector personnel in Bangkok and Vicinity, for the purpose of living through financial management and planning prevent problem and build wealth suggestions in managing savings for stable retirement.

Keywords: Saving Management, Personal Financial Planning, Retirement Planning

บทนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 คาดการณ์ในปี พ.ศ. 2574 ก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุนับสูงสุดยอด มีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 28 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564) เทียบกับประชากรเด็กที่มีอัตราเกิดน้อยลง ในหลายประเทศพยายามหาวิธีเตรียมความพร้อมให้แก่ประเทศตนเอง โดยจัดให้มีการเสียภาษีหรือให้แรงงานวัยทำงานต้องออมเงินผ่านกองทุนต่างๆ เพื่อการเกษียณอายุ ขณะที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญ

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมสูงวัยจำเป็นต้องมีมาตรการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลง ในร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561) โดยการเกษียณอายุเป็นสิ่งที่คนในสังคมต้องพบเจอ ในช่วงวัยทำงานจึงควรเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนการเกษียณอายุ คนไทยจำนวนมากยังประสบปัญหาทางการเงินในชีวิตวัยเกษียณ สาเหตุหลักมาจากการขาดการวางแผนทางการเงินในช่วงวัยทำงาน การขาดทักษะความรู้และความเข้าใจเรื่องการเงินต้องกำกับด้วยระดับความพอเพียงและขีดความสามารถของแต่ละบุคคล (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561) ผลการศึกษาเรื่องสังคมสูงวัยกับความท้าทายตลาดแรงงานไทย ระบุว่า แรงงานไทยมีแนวโน้มแก่ก่อนรวย คนไทยมีชีวิตหลังเกษียณแบบเงินไม่พอใช้ทำให้คุณภาพชีวิตแย่ง โดยสัดส่วนการออมต่อรายได้ของครัวเรือนไทยมีแนวโน้มลดลง การเตรียมผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพมาจาก 3 ปัจจัยหลัก 1) จำนวนเงินออมในแต่ละงวด 2) ระยะเวลาที่ออม และ 3) รูปแบบการนำเงินไปลงทุน ซึ่งการมีรายได้ไม่เพียงพอของผู้สูงอายุที่มาจากออมต่ำ ออมสั้น และออมไม่เป็นนั่นเอง ปัจจุบันหน่วยงานทุกภาคส่วนให้ความสำคัญส่งเสริมประชาชนออมเงินและลงทุนในระยะยาว เพื่อสร้างรายได้ทดแทนรายได้จากการทำงานเมื่อเกษียณอายุ จากการศึกษา“ดัชนีความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ” (NRRI) เพื่อหาเครื่องมือวัดระดับความพร้อมหรือไม่พร้อมของคนในประเทศไทยหลังเกษียณ พบว่า ตัวเลขความพร้อมด้านการเงินค่าเฉลี่ยของประเทศมีความพร้อมต่ำกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ด้านรายจ่ายของคนสูงวัยจะอยู่รอดหลังเกษียณ คือ จำนวน 3,000,000 บาทต่อคน ต้องทยอยนำเงินมาใช้จ่ายในระดับจำนวน 6,000-7,000 บาทต่อเดือน แต่ปัจจุบันมีการใช้จ่ายที่ระดับจำนวน 10,000 บาทต่อเดือน หมายความว่ามีการใช้เงินมากกว่าที่มีอยู่ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2566)

การวิจัยครั้งนี้พื้นที่วิจัยคือ จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ประกอบด้วย นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี สมุทรปราการและสมุทรสาคร) เนื่องจากลูกจ้างที่ได้รับค่าตอบแทนและค่าแรงขั้นต่ำที่เหมือนกัน อยู่ที่วันละ 353 บาท (ราชกิจจานุเบกษา, 2565) ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลในการวางแผนเกษียณอายุที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหารายได้ ปัญหาการจ่าย ปัญหาภาระครอบครัว ปัญหาพฤติกรรมทางการเงิน และปัญหาทักษะความรู้ทางการเงิน การศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนการออม การวางแผนการลงทุน การวางแผนประกัน การวางแผนเกษียณ การวางแผนภาษีอากร และการวางแผนมรดก รวมถึงการเสนอแนวทางการจัดการ

ออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อระบุสภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อพรรณนาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนในการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำการศึกษาการวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามบุคลากรภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำการแบ่งเขตตามพื้นที่ของสำนักงานประกันสังคม 24 พื้นที่ (กรุงเทพมหานคร 12 พื้นที่ และปริมณฑล 12 พื้นที่) การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) จำนวน 6,050,344 คน (ข้อมูล ณ 30 มีนาคม 2565) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะสะดวก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การกำหนดเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน ผู้บริหารระดับอาวุโสหรือผู้จัดการขึ้นไป เนื่องจากเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและนโยบายของบริษัทในการวางแผนเกษียณอายุของพนักงาน ใน 24 พื้นที่รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนบุคคล
- 2) ปัจจัยด้านสภาพทางการเงินในปัจจุบัน
- 3) พฤติกรรมการออมของบุคลากรภาคเอกชน และ
- 4) การวางแผนการเงินส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2) สภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคล และ 3) การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2566 ได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับการออมเงิน การวางแผนการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการเกษียณอายุ สภาพปัญหา อุปสรรคการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ หนังสือทั่วไป บทความ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้อง ใช้แบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างบุคลากรภาคเอกชนที่ขึ้นทะเบียนสำนักงานประกันสังคม (มาตรา 33) และการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกลุ่มที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน ผู้บริหารระดับอาวุโสหรือผู้จัดการขึ้นไปของบริษัทเอกชนที่ขึ้นทะเบียนสำนักงานประกันสังคมจังหวัด 24 พื้นที่ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบการบริหารจัดการ กำหนดแนวทางและนโยบายของบริษัท จำนวน 30 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ ได้ประมวลผลข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากภาคสนาม 2) ตรวจสอบแบบสอบถามทุกชุดเพื่อดูความถูกต้องและความสมบูรณ์ 3) ลงรหัสข้อมูลจากแบบสอบถามลงเครื่องคอมพิวเตอร์ และ 4) ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของบุคลากรภาคเอกชนด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละของแต่ละรายการ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ที่แก่นสาระ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้ และทบทวนวรรณกรรมในเรื่องสภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคล และการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุเพื่อ

วิเคราะห์ข้อมูล และอธิบายแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 มีอายุ 23-35 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รายได้ 15,000-30,000 บาท จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 สถานภาพการสมรสโสด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 สมาชิกในครอบครัวรวมบุพการี 3-5 คน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ตำแหน่งระดับปฏิบัติการ จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 ผลการวิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาด้านรายได้ พบว่า คนส่วนใหญ่มีคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของปัญหารายได้น้อยหรือรายได้ที่ลดลง เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อผู้ที่เตรียมใช้ชีวิตวัยเกษียณ เนื่องจากข้อจำกัดของการประกอบอาชีพ จากการสูญเสียรายได้ต่างๆ ในช่องทางอื่นที่เคยมีในอดีต หรือโอกาสการหารายได้ที่ลดลงเมื่อเทียบกับอายุในวัยทำงาน ในขณะที่มีเพียงบางรายมองว่า ไม่มีปัญหาด้านรายได้ในการออมเพื่อการเกษียณอายุเนื่องจากการสนับสนุนด้านรายได้จากครอบครัว 2) ปัญหาด้านรายจ่าย พบว่า คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านรายจ่ายหรือค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นมากที่สุด เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันต่างๆ ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพที่สูงขึ้นมาก ค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นอาจเกิดจากปัจจัยการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพ เงินเฟ้อ ความไม่แน่นอนของสถานะทางเศรษฐกิจ การเมือง สงคราม ความไม่มั่นคงของระบบทางการเงิน เป็นต้น 3) ปัญหาด้านภาระครอบครัว พบว่า คนส่วนใหญ่มีภาระครอบครัวเป็นปัญหาสำคัญในการดูแลคนในครอบครัว ดูแลผู้สูงอายุสุขภาพที่ไม่แข็งแรง มีโรคภัยเรื้อรังรักษาและมียาใช้จ่ายในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก ส่งผลทำให้การออมเพื่อการวางแผนเกษียณไม่บรรลุเป้าหมายหรือช้าลงได้ 4) ปัญหาด้านพฤติกรรมทางการเงิน พบว่า คนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางการเงินในการวางแผนการออมเงินเพื่อให้มีเหลือใช้หลังเกษียณ มีการเตรียมการเนื่องจากส่วนใหญ่เริ่มรู้ตัวเริ่มตระหนัก เริ่มวางแผน และเริ่มลงมือทำแล้ว แต่การที่จะออมเงินมากหรือออมเงินน้อย

ขึ้นอยู่กับรูปแบบการดำเนินชีวิต และ 5) ปัญหาด้านทักษะความรู้ทางการเงิน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ยังขาดทักษะความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสม ผู้ให้ข้อมูลบางรายยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินที่มีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ขาดการศึกษาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ขาดความรู้ทางการเงินที่เหมาะสม ตระหนักถึงความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ อัตราผลตอบแทน ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน

2. การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) การวางแผนการออม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การวางแผนการออมสิ่งสำคัญและเห็นประโยชน์ที่เกิดจากการออม ถ้าใช้จ่ายสำหรับการบริโภคน้อยกว่ารายได้ที่ได้รับ ส่วนต่างที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ที่เหลือจากการใช้จ่ายและนำมาเก็บสะสมที่ละเล็กที่ละน้อยให้พอกพูนเพิ่มขึ้น 2) การวางแผนการลงทุน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า เป็นการเพิ่มรายได้จากการลงทุน โดยการนำเงินออมที่สะสมไว้ ไปลงทุนในทางเลือกต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อแสวงหาอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้น สำหรับการบรรลุเป้าหมายทางการเงินภายใต้ความเสี่ยงและเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละบุคคล 3) การวางแผนประกัน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า เป็นการบริหารความเสี่ยง สร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและสินทรัพย์ เป็นการสร้างหลักประกันบางอย่าง เช่น การประกันภัย การประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในชีวิตหรือช่วยผ่อนหนักให้เป็นเบา โดยไม่สูญเสียเงินออมไปทั้งหมดกับเหตุการณ์ไม่คาดคิด และยังสามารถช่วยลดหย่อน 4) การวางแผนเกษียณ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า เป็นการใช้จ่ายเงินก้อนใหญ่ที่สุดในชีวิต เพราะเมื่อถึงวันเกษียณ รายได้จะลดลงหรือไม่มีรายได้ จึงควรวางแผนว่าต้องการใช้เงินเท่าใดหลังเกษียณ ซึ่งประเด็นสำคัญคือ ยิ่งวางแผนเร็วเท่าไรก็สามารถทำให้มีเวลาลงทุนนานเท่านั้น และสามารถจัดพอร์ตเพื่อคาดหวังผลตอบแทนให้สูงขึ้นได้อีกด้วย 5) การวางแผนภาษีอากร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในช่วงเริ่มต้นชีวิตการทำงาน รายได้อาจยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษี แต่ควรศึกษาว่ารายได้ขั้นต่ำเท่าใดจึงจะต้องเสียภาษี การนำสิทธิประโยชน์ต่างๆ ทางภาษี ไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้ลดน้อยลง และ 6) การวางแผนมรดก ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการวางแผนมรดกน้อยมากที่สุด ถือเป็นเรื่องสำคัญที่คนส่วนมากยังมองข้าม เพราะในอนาคตไม่มีความไม่แน่นอนทรัพย์สินที่มีอาจเกิดปัญหาถ้าไม่เตรียมการล่วงหน้า และค่าใช้จ่ายในการจัดการ เช่น ภาษีมรดก ภาษีการให้ หนี้สินมีก็เป็นมรดกได้เช่นกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดเตรียมในเรื่องเหล่านี้

3. เสนอแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 6 ด้าน 24 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การวางแผนการออม (Liquidity Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนการออม การบริหารรายรับ-รายจ่าย การมีวินัยในการออมอย่างสม่ำเสมอ และการเลือกรูปแบบต่างๆ ในการออม 2) การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจและประเมินความเสี่ยงการลงทุน การเลือกรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม จัดหาแหล่งลงทุนที่มีสภาพคล่องหรือมีความสามารถเปลี่ยนเงินลงทุนเป็นเงินสดได้เร็ว และจัดหาแหล่งเงินทุนที่สร้างมูลค่าเติบโตในระยะยาว 3) การวางแผนประกัน (Insurance Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจและกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกัน การประเมินความเสี่ยงที่ต้องการความคุ้มครอง การเลือกทุนความคุ้มครอง และขยายความคุ้มครองให้สอดคล้องตามช่วงชีวิต 4) การวางแผนเกษียณ (Retirement Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การกำหนดอายุที่ต้องการเกษียณ การกำหนดจำนวนเงินที่ต้องใช้หลังเกษียณ การวางแผนลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ และการทบทวนแผนเกษียณอายุสม่ำเสมอ 5) การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษี การคำนวณเงินได้พึงประเมินประจำปีและการคำนวณภาษี การหาค่าลดหย่อนแบบทุกกรณี และการศึกษาสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนจากภาครัฐ และ 6) การวางแผนมรดก (Estate Planning) มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การทบทวนสินทรัพย์ หนี้สินที่มีอยู่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมรดก การศึกษาภาษีการให้/ภาษีมรดก และกฎหมายภาษี และการทยอยส่งมอบมรดกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

อภิปรายผล

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 สภาพปัญหาในการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า 1) ด้านรายได้ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านรายได้ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุในทิศทางเดียวกัน รายได้เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการออมอย่างชัดเจน ตามแนวคิดของมิลตัน ฟรีดแมน (Milton Friedman) (1957) ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร

(Permanent Income Theory of Consumption) รายได้ถาวรเป็นรายได้ระยะยาว รายได้ชั่วคราวเป็นตัวแปรถึงความไม่แน่นอนของรายได้ในปัจจุบัน การบริโภคถาวรเป็นการบริโภคที่สม่ำเสมอ การบริโภคชั่วคราวเป็นการบริโภคที่เกิดขึ้นไม่แน่นอน โดยขัดแย้งกับแนวคิดของวิลเลียม ลิกซ์ ไทโย อุตสาหกรรม และวไลยภรณ์ อุตตะนันท์ (2531) ที่ระบุในสมมติฐานรายได้สมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) ทฤษฎีตามแนวคิดของ John Maynard Keynes ว่า รายได้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากคนเราจะมีการบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคจะไม่เพิ่มขึ้นเท่ากับรายได้ 2) ด้านรายจ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นเกิดจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น เช่น เงินเฟ้อ เศรษฐกิจ การเมือง และสงคราม ทำให้มีรายรับไม่พอกับรายจ่าย รายได้ที่ผันผวนหรือชั่วคราวไม่ใช่ปัจจัยหลักทำให้ก่อภาระหนี้สิน แต่เป็นรายได้ที่มั่นคงการเข้าถึงบริการทางการเงิน (ก่อนนี้) ได้ง่าย 3) ด้านภาระครอบครัว พบว่า เป็นปัญหาสำคัญมากที่สุด การอุปการะคนในครอบครัว ทำให้การออมเพื่อการวางแผนเกษียณของตนเองไม่บรรลุเป้าหมายหรือช้าลงได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนทยา เขมวิรัตน์ และคณะ (2555) ปัญหาการไม่ราบรื่นภาระค่าใช้จ่ายของส่วนตัวและครอบครัว ทำให้ไม่สามารถออมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ วราญญา อิศรางกูร ณ อยุธยา (2564) คนไทยจำนวนมากยังไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องออมเพื่อวัยเกษียณ อุปสรรคการเป็นกรุ่นแซนด์วิชเงินเนอเรชั่น ดูแลคนถึง 2 รุ่น คือ รุ่นลูกและรุ่นพ่อแม่ ทำให้เงินเหลือไม่พอจะออม 4) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน พบว่า เป็นการใช้จ่าย บริโภคทุกอย่าง เป็นเหตุให้การออมไม่ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555) ความโลภหรือกิเลส บริโภคใช้สอย จนการออมเงินสำหรับใช้ในอนาคตลดลง อิทธิพลจากการโฆษณาสินค้าผ่านสื่อช่องทางต่างๆ การได้ไปเที่ยวต่างประเทศ พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลให้มีเงินออมเพื่อเกษียณน้อยกว่าที่ควรเป็น และ 5) ด้านทักษะความรู้ทางการเงิน พบว่า ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะความรู้ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินที่มีความหลากหลายและซับซ้อน ขาดการศึกษาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ตระหนักถึงความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561)

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พรรณการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า 1) การวางแผนการออม ที่ส่งผลต่อการออมมากที่สุดด้านรายได้ รองลงมาคือด้านรายจ่ายและด้านภาระครอบครัว ตามลำดับ สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวิทวิชานนท์ (2559) การวางแผนการออมต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคล ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับตามแนวคิดของ Friedman (1957) สมมติฐานรายได้ถาวร (Permanent

Income Hypothesis) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hall, R.E. and F.S. Mishkin., (1982) ที่ออกมาภายหลังพบว่า ระดับการออมของผู้สูงอายุไม่ได้ลดลงอย่างที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากที่คนมีอายุยืนขึ้นมีการออมเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Xiao and Olson, 1983) สอดคล้องกับสถาบันวิทยาการตลาดทุน (2562) แนวคิดการออมแบบใหม่ควรจะต้องตั้งต้นที่การออมเปรียบเสมือนภาระที่ทำเหมือนรายจ่ายแบบหนึ่งมีลักษณะคงที่ ซึ่งทำให้ควบคุมความสม่ำเสมอของเงินออมได้ 2) การวางแผนการลงทุน เป็นการกำหนดแผนและปฏิบัติการลงทุนภายใต้ระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวินทวิชานนท์ (2559) การวางแผนการเงินส่วนบุคคลต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคล หรือข้อมูลบริการทางการเงินอื่นๆ ต้องมีความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับระบบทางการเงิน มูลค่าเงินตามเวลา อัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยง 3) การวางแผนประกัน เป็นการใช้จ่ายเงินเพื่อการทำประกันภัย การวางแผนทำประกันต่าง ๆ เช่น การวางแผนประกันชีวิต การวางแผนประกันสุขภาพ การวางแผนประกันภัยในทรัพย์สินบริหารความเสี่ยงของชีวิตและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เป็นหลักประกันในชีวิตและบุคคลที่อยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบ สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวินทวิชานนท์ (2559) การปกป้องทรัพย์สินที่มีอยู่ การซื้อประกันเป็นการถ่ายความเสี่ยงที่เกิดจากชีวิต สุขภาพ และทรัพย์สิน หรือรายได้ของผู้วางแผน สอดคล้องกับปรีวัตร ป้องพาล และคณะ (2563) จำเป็นต้องมีมาตรการในการบริหารความเสี่ยงที่ตรงกับความเสี่ยงที่ไม่คาดคิด 4) การวางแผนเกษียณ เป็นการที่บุคคลเมื่อถึงเวลาเผชิญที่แตกต่างกันไปขึ้นกับการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า แอชลีย์ Atchley, (1994) อ้างถึงใน เพ็ญประภา เบญจวรรณ (2558) แบ่งเป็น ระยะก่อนการเกษียณ ระยะหลังเกษียณใหม่ๆ ระยะเริ่มเบื่อ ระยะปรับตัว ระยะปรับตัวได้ และระยะสุดท้ายชีวิต สอดคล้องกับ Leedy and Wynbarand, (1987) และ สุดารัตน์ ทิพาพงศ์, (2564) พฤติกรรมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านสังคม และด้านจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yeung (2013) การวางแผนเกษียณต้องเตรียมความพร้อมในชีวิตเกษียณและมีความสุข และงานวิจัยของ Solem, P.E., (2014) เป็นพฤติกรรมการตัดสินใจที่ความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติ และความรู้ทั้งในด้านการทำงาน การเงิน และการดำเนินชีวิต ซึ่งส่งผลให้เกิดการตัดสินใจในแง่ของการทำงานจนครบอายุ 5) การวางแผนภาษีอากร การออมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้เมื่อนำไปหักภาษีออกรายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่สามารถนำไปจ่ายใช้สอยได้จริง สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวินทวิชานนท์ (2559) ในช่วงทำงานของทุกคนการเตรียมเพื่อเสียภาษีให้

ถูกต้องครบถ้วน การใช้สิทธิประโยชน์ ไม่ต้องเสียภาษีมากเกินไปและอย่างถูกต้อง วางแผนภาษีดีอาจจะได้รับเงินคืนภาษีสามารถนำไปต่อยอดเพื่อออกดอกผล สอดคล้องกับ รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2553) และ ปรีวีตร ป้องพาล และคณะ (2563) เพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง สามารถประหยัดภาษีได้สูงสุด ต้องศึกษารายละเอียดของภาษีอากรแต่ละประเภทให้การเสียภาษีได้รับประโยชน์สูงสุด และ 6) การวางแผนมรดก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2559) การสร้างความมั่นคงแบบ Step-by-Step เป็นแนวทางให้บุคคลใช้เป็นหลักในการวางแผนการเงินทำให้คุณสามารถดำเนินในแต่ละช่วงชีวิตได้อย่างดีมีความสุขทางการเงินที่ดี สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวิทวิชกานนท์ (2559) เป็นการส่งมอบจัดการทรัพย์สินของคุณ ไปยังทายาทหรือผู้ที่เจ้าของมรดกต้องการยกให้กับบุคคลที่เราต้องการ และ รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2553) และ ปรีวีตร ป้องพาล และคณะ (2563) การวางแผนจัดการส่งต่อทรัพย์สินในยามที่เสียชีวิตให้เป็นไปตามความต้องการของคุณไปยังบุคคลที่เราต้องการมอบให้ อย่างแน่นอนและครบถ้วน

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เสนอแนวทางการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย 1) การวางแผนการออม ต้องเริ่มจากการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการออม ผ่านการบริหารจัดการเงิน การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายแต่ละวัน การมีวินัยในการออมอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวิทวิชกานนท์ (2559) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อเก็บให้เป็นระบบระเบียบในรูปแบบของงบการเงินส่วนบุคคล 2) การวางแผนการลงทุน ต้องเริ่มจากการมีความรู้ความเข้าใจและการประเมินความเสี่ยงการลงทุน การตั้งเป้าหมายการเงิน ลงทุนอย่างสม่ำเสมอ และลงทุนเพิ่มเมื่อมีรายได้เพิ่ม การเลือกรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม ดูจากวัตถุประสงค์และความสามารถในการรับความเสี่ยงการ จัดหาแหล่งเงินทุนที่สร้างมูลค่าเติบโตในระยะยาว สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวิทวิชกานนท์, (2559) การลงทุนต้องให้ผลตอบแทนตามเป้าหมายภายใต้ระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด รับผิดชอบต่อเบ้ ผลตอบแทนทำให้เงินออกเงยสร้างผลตอบแทนในระยะยาว 3) การวางแผนประกัน ประกันภัยบุคคล และ ประกันภัยทรัพย์สิน เริ่มจากการมีความรู้ความเข้าใจและกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกัน การทำประกันถือเป็นบริการทางการเงิน ควรเลือก เพื่อสร้างความคุ้มครองและให้ครอบคลุมความเสี่ยงและภาระทางการเงินทั้งหมด ขยายความคุ้มครองให้สอดคล้องตามช่วงชีวิต สอดคล้องกับนิพนพิชฌน์ โกวิทวิชกานนท์ (2559) การปกป้องรายได้ของผู้เอาประกัน เพื่อไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เป็นการ

บริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 4) การวางแผนเกษียณ เริ่มจากกำหนดอายุที่ต้องการเกษียณ เวลาทำงานที่เหลือ และต้องการมีรายได้ใช้หลังเกษียณเท่าไร กำหนดจำนวนเงินที่ต้องใช้หลังเกษียณ สอดคล้องกับนิพพิชฌน์ โกวิทวณิชกานนท์ (2559) เป็นการวางแผนการออมในระยะยาว เพื่อนำเงินที่ออมหรือสะสมในวันนี้ไปใช้ในวัยหลังเกษียณ 5) การวางแผนภาษีอากร เริ่มจากการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน หรือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การคำนวณเงินได้พึงประเมินและการคำนวณภาษี การลดหย่อนภาษีถือเป็นประโยชน์ตามกฎหมายกำหนด เพื่อให้การวางแผนลดหย่อนภาษีอย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรหมั่นติดตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขในทุกปี สอดคล้องกับนิพพิชฌน์ โกวิทวณิชกานนท์ (2559) ในช่วงทำงานของทุกคนยังมีภาระภาษีที่ต้องชำระ การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปีการเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วน และ 6) การวางแผนมรดก เริ่มจากรวบรวมสินทรัพย์และหนี้สินจัดบันทึกไว้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมรดกและภาษีมรดก พันัยกรรม การทยอยส่งมอบอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่ทำให้เสียภาษีมากเกินไป สอดคล้องกับปรีวีตร ป้องพาล และคณะ (2563) การจัดการส่งต่อทรัพย์สินให้เป็นไปตามความต้องการของบุคคลเพื่อเป็นระเบียบและสะดวกต่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต ไปยังทายาทหรือผู้ที่เจ้าของมรดกต้องการยกให้อย่างถูกต้อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า 1) ให้เริ่มออมเพื่อการเกษียณแต่เนิ่นๆ สม่ำเสมอ และออมเพิ่มขึ้นให้มากกว่าอัตราการเพิ่มของรายได้เมื่อรายได้เพิ่มมากขึ้น และมีวินัยในการออม และลงทุน 2) จัดพอร์ตการลงทุนให้มีระดับความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนที่สอดคล้องกับอายุ หรือระยะเวลาการลงทุน กล่าวคือ การเริ่มลงทุนแต่เนิ่นๆ ทำให้มีระยะเวลาการลงทุนที่นานก่อนถึงวันเกษียณอายุ และปรับพอร์ตให้มีความเสี่ยงลดลงเมื่อเข้าใกล้ช่วงเกษียณอายุ จะช่วยให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยของพอร์ตในระยะยาวปรับเพิ่มสูงขึ้น 3) พิจารณาเพิ่มอายุเกษียณตามที่กฎหมายกำหนดจาก 60 ปี เป็น 62 – 65 ปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางการแพทย์ในอนาคตทำให้คนมีอายุขัยเฉลี่ยที่ยืนยาวขึ้น พิจารณาอายุเกษียณตามที่กฎหมายกำหนดของประเทศอื่นประกอบ พบว่าส่วนใหญ่มีการขยายอายุเกษียณเพิ่มมากกว่า 60 ปี จะมีอายุเกษียณผู้ชายเฉลี่ย 64.2 ปี และผู้หญิงเฉลี่ย 63.5 ปี

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงินต่างๆ ควรร่วมมือกันส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินที่ถูกต้อง โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุตั้งแต่วัยเริ่มทำงาน สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมเกษียณอายุ นำไปสู่ความรู้ว่าต้องออมอย่างไร รวมถึงส่งเสริมเครื่องมือทางการลงทุน ผู้บริหารองค์กรควรช่วยส่งเสริมความรู้ในด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในทุกช่วงชีวิตตั้งแต่ในโรงเรียน ในสถาบันการศึกษา และในสถานประกอบการ บรรจุในหลักสูตรการเรียนรู้อย่างน้อยตั้งแต่เด็ก จากกรอบมรดกเลี้ยงดู แนะนำบริหารรายรับรายจ่าย และการเก็บออมเงินในรูปแบบต่างๆ เมื่อสำเร็จการศึกษา ควรได้รับสนับสนุนต่อเนื่องในสถานประกอบการที่ทำงาน ฝั่งนายจ้างส่งเสริมประเมินของพนักงาน โดยมองว่าการดูแลพนักงานไม่ใช่เวลาที่ทำงานให้กับองค์กร แต่ประเมินไปภายหลังเลิกทำงานกับนายจ้างด้วย โดยให้สถานประกอบการเอกชนหรือนายจ้างจัดกิจกรรมอบรมพนักงานใหม่ทุกคนสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรเกิดการเรียนรู้ ตระหนักว่าต้องออมเห็นความจำเป็นของการออมเงิน และสั่งสมจนกระทั่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมอย่างเห็นได้ชัดเจน **ข้อเสนอใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป** สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากงานวิจัยครั้งนี้ ทางผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับใช้ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป ดังนี้ 1) ควรทำการขยายขอบเขตการวิจัยให้กว้างขึ้นโดยการเพิ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มตัวอย่างไปยังจังหวัดอื่นหรือครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อทราบข้อมูลการจัดการออมเงินส่วนบุคคลของบุคลากรภาคเอกชนเพื่อการวางแผนเกษียณอายุและสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น 2) ควรค้นหาสาเหตุของความพร้อมหรือไม่พร้อมต่อการเกษียณอายุของคนในวัยทำงาน พร้อมทั้งระบุประเด็นการแก้ไข และกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเจาะจงชัดเจน 3) ควรศึกษารูปแบบของการส่งเสริมความพร้อมให้กับคนในวัยทำงานต้องอาศัยบทบาทของนายจ้าง ระบบบำเหน็จบำนาญ รวมทั้งทักษะความรู้ทางการเงินที่สะท้อนความเข้าใจให้สอดคล้องกับคุณภาพชีวิตในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2564). ‘จู่ๆ’ ชี้นคนไทยออมเงินน้อย มีความพร้อมหลังเกษียณต่ำกว่า 40% เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2566 จาก

<http://www.chula.ac.th/clipping/84815/>

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (8 เมษายน 2559). 4 วิธีสู่ความมั่งคั่ง. เรียกใช้เมื่อ 1

สิงหาคม 2566 จาก

<https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/video/85-4-steps-to-become-wealthy>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2561.

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

นิพพิชฌน์ โกวิทวณิชกานนท์. (2559). คู่มือปฏิบัติงานสำหรับนายหน้าประกันชีวิต.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.).

ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง. (2565). เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 11). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 221 ง หน้า 4 (19 กันยายน 2565).

ปรีวัตร ป่องพาล. (2563). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ของครูและบุคลากรทางการศึกษา. ใน รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

เพ็ญประภา เบญจวรรณ. (2558). การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ. วารสาร

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2(1), 84-85.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2564). รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.

2563. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.

รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2553). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย.

รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วราภรณ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2564). กีบดักของการออมเงินเกษียณ ที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้า.

เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2566 จาก

<https://www.tfpa.or.th/datasource.php?topic=document&sub=article&tab=personal&pageNumber=6&id=794>.

- วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และวลัยภรณ์ อัดตะนันท์. (2531). การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). หลักสูตรวางแผนการเงิน: ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการวางแผนการเงินหน้า กรุงเทพมหานคร: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สนทยา เขมวีรัตน์ และคนอื่นๆ. (2555). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการออม:กรณีศึกษาชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน, (2562). การออมเพื่อประชากรวัยเริ่มทำงานหน้าคณะนักศึกษาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงสถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 29. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาการตลาดทุน
- สุดารัตน์ พิมลรัตน์กานต์. (2555). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุดารัตน์ ทิพาพงศ์. (2564). แนวทางการวางแผนการเงินเพื่อคุณภาพชีวิตวัยเกษียณอายุ. วารสารบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7(5), 355-356.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2559). การวางแผนการลงทุนส่วนบุคคล. คู่มือปฏิบัติงานสำหรับนายหน้าประกันชีวิต. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.).
- Atchiley, R.C. (1994). Social forces and Aging: An Introduction to Social Gerontology, Belmont, California: Wadsworth.
- Bank of Thailand. (2018). Aging Society and the challenges of the Thai labor market. A study project on Thai economic structure that has implications for policy implementation. Monetary Policy Group Bank of Thailand. [In Thai]
- Hall, R.E. and F.S. Mishkin., (1982). The sensitivity of consumption to transitory income: Estimate for panel data on households. Econometrica. Vol.50: pp 461-481.
- Leedy, Jack J. Wynbarand. (1987). Executive Retirement Management. New York: Fact on File Publications.

- Milton Friedman. (1957). A Theory of the Consumption Function (Permanent Income Hypothesis). Princeton University, 259.
- Solem, P. E., Syse, A. Furunes, T. Myletun, R. J., De Lanfe, A. Schaufelik, W., & Ilmarinen, J. (2014). To leave or not to leave: retirement intentions and retirement behavior. *Ageing & Society*, 36, 259-281.
- Xiao, Jing Jian & Olson, Geraldine. (2009). Mental accounting and saving behavior. *Home Economics Research Journal*. 22(1), 92-109.
- Yamane Taro. (1973). *Statistics: an Introduction Analysis*. 3rd ed New York: Harper and Row.
- Yeung. (2013). Is Pre-retirement planning always good? An exploratory study of retirement adjustment among Hong Kong Chinese retirees. *Aging Ment. Health*, 17(3), 386-393.

